

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
17.11.2025

Gülşen ARLI
Van Milletvekili

Diyarbakır Barosu Cezaevi Komisyonu, Özgürlükçü Hukukçular Derneği (ÖHD) ve çeşitli sivil toplum örgütlerinin açıklaması ile tarafımıza ulaşan mahpus mektubu doğrultusunda; Erzincan Kadın Kapalı Cezaevi ve Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde ağır ve sistematik hak ihlalleri yaşandığı yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır. Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tutulan mahpus İsmail Berka'nın tarafımıza ulaşan mektubunda da bulunduğu cezaevinde uygulanan hak ihlallerine yer verilmiştir.

Mahpus İsmail Berka tutulduğu cezaevinde yaşanan uygulamaların, sağlık hakkı, yaşam hakkı, haberleşme özgürlüğünün, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini, cezaevindeki kötü muamele ve keyfi uygulamaların ciddi boyutlara ulaştığını bundan kaynaklı bazı mahpusların 3 Kasım 2025 tarihi itibarıyla dönüşümlü olarak açlık grevine başladıklarını belirtmiştir.

Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tutulan mahpus İsmail Berka'nın tarafımıza ulaşan mektubunda da yer alan; Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevinin tam bir tecrit ve izolasyon halini alan mimari bir yapıya sahip olması, sosyal ve fiziksel temas hakların kısıtlanması, bazı koşullarda 23 saat boyunca kapıların kapalı tutulması, günlük havalandırma süresinin yalnızca 1 saatle sınırlandırılması, havalandırmadan sonra sürekli hem elle hem de dedektörle üst aramasının yapılması ve bu aramanın insan onurunu zedelediği ifade edilmektedir. Buldukları alanların sürekli aranmasının psikolojik işkence aracına dönüştüğünü dile getiren mahpus aramaların haftada bir ya da iki defa yapıldığını ve hücrelerdeki eşyaların dağıtıldığını, pencerelerinin fens denilen çok sık tellerle örtüldüğü ve içerde nefes almanın imkânsız olduğunu belirtilmiştir.

Öte yandan İdare ve Gözlem Kurulu kararlarının keyfi biçimde işletildiği, hiçbir hukuki dayanağı olmayan gerekçelerle infazların altı ay süreyle defalarca uzatıldığı, 30 yılını bitiren

mahpusların 2 yıl 6 ay fazladan süreyle cezaevinde tutulduğunu gönderdiği mektupta ifade etmiştir.

Diyarbakır Barosu Cezaevi Komisyonu, ÖHD ve sivil toplum örgütlerinin açıklamasına göre; *Hapishane içinde yapılan sözde "rutin aramalar" tacize dönüşmekte; eşyalar tahrip edilmekte, kitap, dergi ve mektuplara el konularak mahpusların düşünsel üretimi engellenmektedir. Kürtçe mektupların sansürlenmesi ise kimlik temelli ayrımcılığın açık göstergesidir. Sağlık hakkı sistematik biçimde ihlal edilmekte; revir ve hastane sevkleri geciktirilmekte, kronik hastalıklar ve diş tedavileri aylarca ertelenmektedir. Sosyal etkinliklerin kısıtlanması, kurs ve atölye çalışmalarının engellenmesi, mahpusların eğitim ve sosyalleşme haklarını fiilen ortadan kaldırmaktadır. İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla infazların hukuka aykırı biçimde uzatılması ise bu ihlaller zincirini tamamlamaktadır. Erzincan Kadın Hapishanesi'nde Nurcan Aslan, Ardıl Çeşme, Ziyet Sağlam; Yüksek Güvenlikli Hapishanede ise Abdülmecit Yüksekbağ, Mustafa Amutgan ve Keleş Celal hakkında alınan kararlar, bu keyfi sistemin somut göstergeleridir. İnfaz sürelerini doldurmalarına rağmen yalnızca "pişmanlık göstermedikleri" gerekçesiyle tahliye edilmemiş, özgürlükleri ideolojik gerekçelerle engellenmiştir.*

Bunlarla beraber yapılan açıklamada; *"mahpus yakınlarının görüşler sırasında yaşadığı hak ihlallerine ve engellemeler, ziyaret hakkının engellenmesi, görüş saatlerinin sabah erken saatlere alınması nedeniyle uzak illerden gelen aileler zorluk yaşamasına sebep olan tutum ve kararların insan onurunu hiçe saydığı ve açıkça onur kırıcı ve kötü muamele niteliği taşıdığı"* yer almaktadır.

Cezaevlerinde uygulanan disiplin cezaları, sağlığa erişim hakkının engellenmesi, infaz sürelerini uzatılması ve mahpusların tahliye hakkının ortadan kaldırılması, haberleşme ve ifade özgürlüğü alanında sınırlamaların olması, sosyal haklarının engellenmesi, başvurulara rağmen hak ihlallerin devam etmesi cezaevlerinde var olan hak ihlallerinin sistematik bir hal aldığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Erzincan Kadın Kapalı ve Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri iddialarına ilişkin Bakanlığınızın bir açıklaması olacak mıdır? Bu Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı kaçtır?

2. Erzincan Kadın Kapalı ve Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevlerinde İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla infazların hukuka aykırı biçimde uzatıldığı doğru mu? Doğru ise gerekçesi nedir? Bu konuda herhangi bir denetim yapılmakta mıdır?
3. Son bir 2 yılda bu cezaevlerinde infazı uzatılan mahpus sayısı kaçtır?
4. Erzincan Yüksek Güvenlikli Cezaevinde 3 Kasım 2025 tarihinde dönüşümlü başlatılan açlık grevine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır? Dönüşümlü başlatılan açlık grevi hala devam ediyor mu?
5. Açlık grevindeki mahpusların sağlık durumları düzenli olarak izlenmekte midir?
6. Erzincan cezaevlerinde mahpuslara yönelik kötü muamele, onur kırıcı üst aramaları veya işkence iddialarına ilişkin hakkında disiplin veya adli soruşturma başlatılan personel var mıdır?
7. Mahpusların sağlık hakkına erişimi, hastane sevkleri ve tedavileri konusunda gecikme yaşandığı iddialarının doğru mudur? Doğru ise bu iddialar hakkında bakanlığınıza ulaşan herhangi bir şikâyet var mıdır? Tarafınıza iletilen şikayetlere dair alınan önlemler nelerdir?
8. Kürtçe mektupların sansürlendiği veya teslim edilmediği yönündeki iddialar doğru mudur? Doğru ise bunun gerekçesi nedir?
9. Görüş saatlerinin sabah erken saatlere alınması nedeniyle uzak illerden gelen ailelerin mağduriyetinin giderilmesi yönünde bakanlığınız tarafından herhangi bir düzenleme planlanmakta mıdır? Yaşanan bu mağduriyetlerin giderilmesine ilişkin alınana önlemler nelerdir?
10. Mahpusların ailelerine yakın cezaevlerine sevk taleplerinin karşılanmama gerekçesi nedir?
11. Bakanlık olarak söz konusu iddiaların aydınlatılması ve kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla bağımsız bir inceleme veya izleme heyeti görevlendirmeyi düşünüyor musunuz?